

ЗВІТ про діяльність Вищої школи педагогічної майстерності у I семестрі 2024-2025 н.р.

У 2024-2025 н.р. робота ВШПМ була спрямована на обмін досвідом із педагогічними та науково-педагогічними працівниками інших закладів освіти різних рівнів. Було продовжено реалізацію програми «Гостьовий професор». Протягом I семестру в межах роботи програми було заплановано і проведено 10 заходів (публічних лекцій, семінарів тощо) в онлайн-форматі з провідними фахівцями в різноманітних галузях, організованих кафедрами ТДАТУ в межах академічної співпраці. 1 захід було проведено позапланово в межах договору про співробітництво між кафедрою маркетингу ТДАТУ та кафедрою управління персоналом і маркетингу Запорізького національного університету.

Крім того, протягом звітного періоду було організовано і проведено мовні курси для викладачів та здобувачів освіти ТДАТУ та його структурних підрозділів за окремими модулями освітньої програми підвищення кваліфікації «Сучасна українська мова в побутовій та професійній комунікації». Усього проведено 6 занять.

Кафедрою обладнання переробних і харчових виробництв імені професора Ф.Ю. Ялпачика 19 вересня 2024 року було організовано лекцію доктора педагогічних наук, професора, завідувача лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійної освіти НАПН України Олени ГІТОВОЇ на тему «Розвиток інклюзивного суспільства в умовах сучасних викликів».

В ході заходу лектор запропонувала до обговорення такі поняття, як «інклюзія», «інклюзивне суспільство», «інклюзивне навчання», «універсальний дизайн в освіті». Жваву дискусію викликали кейси «Як почувають себе люди з особливими потребами?» та «Очікування щодо людей з особливими потребами».

По закінченню лекції дійшли висновку, що розвиток інклюзивного суспільства має бути цілеспрямованим, і кожен громадянин повинен зробити власний внесок. Інклюзивний вектор розвитку суспільства і освіти відкриває перспективи для людей з особливостями так, щоб вони досягали вищих навчальних результатів, отримували кращі шанси стати повноцінними громадянами в розвинутому інклюзивному суспільстві, яке забезпечує умови для справедливого і рівноправного працевлаштування здобувачів освіти після завершення навчання та самостійного забезпечення власного життя.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/vykladachi-kafedry-vidvidaly-lekciju-rozvytok-inkluzyvnoho-suspilstva-v-umovah-suchasnyh-vyklykiv-v-mezhah-akademichnoho-ruhu-hostovyj-profesor-vyschoji-shkoly-pedahohichnoji-majsternosti-tdatu/>

27 вересня 2024 року відбулася лекція «Інновації в навчанні математичних дисциплін». Спікеркою виступила Юлія БОТУЗОВА, доктор педагогічних наук, доцент кафедри математики та цифрових технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

На початку лекції було наголошено на важливості інновацій в освіті в умовах євроінтеграції та цифровізації. Спікерка зазначила, що суть освітніх інновацій полягає в певних нововведеннях, що стосуються змісту, форм, методів навчання, оновлення засобів навчання, організаційних аспектах в управлінні освітою тощо. Якщо розглянути інновації у викладанні математичних дисциплін, то цей процес повинен бути спрямований на набуття здобувачами освіти практичних знань. У цьому випадку якість вивчення дисципліни та глибина опанування навчальним матеріалом підвищиться.

Спікерка розглянула на власних прикладах різноманітні технології, які можна застосовувати при вивченні математичних дисциплін. Зокрема, це сторителінг, мейкерство, гейміфікація, 3D-принтинг, білінгвальне навчання тощо. Вся лекція супроводжувалася якісною презентацією, яка містила текстовий, графічний, анімаційний та відеоконтент. Окрема частина лекції була присвячена застосуванню імерсивних технологій, зокрема AR та VR, у викладанні математичних дисциплін.

Наприкінці лекції відбулося жваве обговорення проблемних питань, які розглядали під час заходу. Зокрема, це стосувалось зниження пізнавального інтересу молоді на прочитання літератури, у тому числі навчальної. Відбулась цікава та корисна комунікація між спікеркою та провідними науковцями ТДАТУ. Після блоку «Питання – відповідь» представник ННЦ запропонував учасникам заходу заповнити Google-форму для отримання сертифікату про підвищення кваліфікації за тематикою лекції.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/vidbulas-hostova-lekcija-innovaciji-v-navchanni-matematichnyh-dyscyplin/>

8 жовтня 2024 року на онлайн-платформі ZOOM на базі кафедри маркетингу для науково-педагогічних працівників та аспірантів відбувся цікавий захід на тему «Гендерно зумовлене лідерство у вищій освіті: вітчизняні та зарубіжні практики нормативного закріплення та практичної реалізації». Доповідь зосереджувалась на важливості гендерної рівності у сфері вищої освіти, яка наразі є одним із ключових викликів як в Україні, так і за її межами.

Спікером заходу виступила Тетяна КОЛОМОЄЦЬ – доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету, Заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, завідувач Навчально-наукової лабораторії дослідження проблем службового права Національної академії правових наук України, вчений секретар відділення державно-правових наук та міжнародного права Національної академії правових наук України.

Гостьовий професор зазначила, що в усьому світі спостерігається гендерний дисбаланс у керівництві навчальними закладами. Незважаючи на те, що жінки становлять значний відсоток науково-педагогічного персоналу, вони недостатньо представлені на керівних посадах. Гендерно зумовлене лідерство не лише сприяє більшій рівності в управлінні, але й створює умови для розвитку інновацій та підвищення ефективності навчальних процесів.

У лекції Т. КОЛОМОЄЦЬ детально проаналізувала досвід різних країн щодо нормативного забезпечення гендерної рівності в керівництві вищими навчальними закладами. Зокрема, країни ЄС, такі як Швеція, Норвегія та Німеччина, є піонерами у впровадженні політик, які заохочують жінок до

лідерських позицій у сфері освіти. У цих країнах прийнято закони, які визначають квоти для жінок на керівних посадах, що створює реальні можливості для гендерно збалансованого лідерства.

Значна частина лекції була присвячена ситуації в Україні. Професор зазначила, що попри деякі зрушення у напрямку нормативного закріплення гендерної рівності, українська система вищої освіти досі стикається з низкою перешкод. Багато жінок стикаються з так званою "скляною стелею", коли формальні та неформальні бар'єри заважають їм просуватись на вищі керівні посади. Проблеми також пов'язані зі стереотипами щодо лідерських якостей жінок та недостатньою підтримкою на державному рівні.

Було озвучено низку конкретних кроків для покращення ситуації в Україні. Серед них було виділено:

- розробка та впровадження квот на керівні посади для жінок у закладах вищої освіти;
- підтримка менторських програм для молодих викладачок і науковиць;
- підвищення рівня обізнаності суспільства щодо важливості гендерної рівності в освітньому середовищі;
- введення спеціальних освітніх програм для підготовки жінок до управлінської діяльності у вищих навчальних закладах.

На завершення професор підкреслила, що гендерно зумовлене лідерство є не лише питанням справедливості, а й важливою умовою для забезпечення стійкості та розвитку вищої освіти. Нормативне закріплення гендерної рівності, разом з практичною підтримкою жінок на шляху до керівних посад, дозволить підвищити ефективність управління та зробить систему вищої освіти більш інклюзивною.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/lekcija-vid-zaproszenoho-profesora-henderno-zumovlene-liderstvo-u-vyshhij-osviti-vitchyznjani-ta-zarubizhni-praktyky-normatyvnoho-zakriplennja-ta-praktychnoji-realizaciji/>

15 жовтня 2024 р. відбулася відкрита лекція «Імплементация патріотичного виховання молоді в навчальну дисципліну». Спікером виступив Володимир НАДИКТО – доктор технічних наук, професор кафедри експлуатації та технічного сервісу машин Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, член-кореспондент НААН України.

Серед учасників заходу були науково-педагогічні працівники й аспіранти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, Тернопільського національного педагогічного університету, Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету; педагогічні працівники ВСП «Ногайський фаховий коледж ТДАТУ», ВСП «Новокаховський фаховий коледж ТДАТУ», ДНЗ «Мелітопольський багатопрофільний центр ПТО».

Лектор наголосив на важливій ролі науковців у розробці й практичному застосуванні конкурентоспроможних високоякісних технологій та просуванні їх у виробництво, а відтак – популяризацію досягнень саме української науки і техніки. Основна ідея спікера полягала в необхідності максимально можливого насичення змісту навчального матеріалу українознавчим контентом, незалежно від того, до якої галузі знань належить освітній компонент. Таким чином

майбутні фахівці як громадяни своєї країни пишатимуться її здобутками та прагнутимуть їх примножувати своєю професійною діяльністю.

Актуальний в умовах сьогодення виступ лектора викликав жваве обговорення та чітке визначення тих виховних завдань, які стоять на сьогодні перед освітянами.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/naukovec-tdatu-dilyvsja-dosvidom-implementaciji-patriotichnoho-vyhovannja-v-navchalni-dyscypliny/>

17 жовтня 2024 року на онлайн-платформі ZOOM на базі кафедри маркетингу для науково-педагогічних працівників та аспірантів ТДАТУ відбувся захід на тему «Особливості формування сучасної корпоративної культури». Доповідь зосереджувалась на ключових аспектах формування корпоративної культури та практичних підходах до їх впровадження у сучасних умовах бізнесу.

Спікерами заходу виступили Валентина ГЕЛЬМАН – доктор економічних наук, професор, в.о. декана економічного факультету Запорізького національного університету та Оксана ВАСИЛЬЄВА – викладач кафедри управління персоналом і маркетингу ЗНУ.

Гостьовий професор зазначила, що сучасна корпоративна культура відіграє ключову роль у розвитку підприємств, сприяючи залученню та утриманню талановитих працівників, підвищенню продуктивності й адаптації до змін. Формування цієї культури вимагає врахування нових тенденцій, таких як глобалізація, діджиталізація, гендерна рівність та інклюзія.

Цінності компанії стають основою для прийняття рішень і формування поведінки співробітників. Важливо також приділяти увагу розвитку персоналу, що включає програми навчання та менторства. Успішна корпоративна культура є запорукою довгострокового успіху, оскільки вона сприяє гармонійному розвитку бізнесу та забезпечує конкурентні переваги.

У лекції Валентина ГЕЛЬМАН детально розглянула кілька важливих аспектів, які відіграють ключову роль у формуванні здорової та ефективної робочої атмосфери в організації. Зокрема, увага була зосереджена на сутності корпоративної культури, поняттях лояльності персоналу, індексі задоволеності команди та корпоративному кодексі.

Зазначено, що корпоративна культура визначається як сукупність цінностей, норм та принципів, що спрямовують діяльність компанії та формують її внутрішнє середовище. Професорка підкреслила, що ця культура впливає не лише на результативність роботи, але й на загальну атмосферу в колективі, рівень задоволеності працівників, їхню залученість та мотивацію.

Оксана ВАСИЛЬЄВА розглянула питання корпоративної культури, яка формує колективні цінності, що безпосередньо впливають на стиль і методи управління організацією. Спікер підкреслила, що корпоративна культура об'єднує співробітників спільними цінностями, нормами поведінки та принципами взаємодії, що, в свою чергу, впливає на ефективність комунікацій і прийняття рішень всередині компанії.

Окремо було розглянуто сучасні правові аспекти корпоративної культури під час війни, зокрема дотримання законодавства щодо трудових відносин, рівних прав і можливостей, антикорупційних заходів та забезпечення безпеки праці. Викладачка наголосила, що правові рамки забезпечують основу для

розвитку корпоративної культури, яка сприяє прозорості в управлінні, справедливості та рівним можливостям для всіх працівників.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/lekcija-vid-zaproszenoho-profesora-osoblyvosti-formuvannja-suchasnoji-korporatyvnoji-kultury/>

22 жовтня 2024 року відбулася лекція на тему «Використання програми System Advisor Model при проектуванні сонячних електростанцій», організатором якої виступила кафедра електротехніки і електромеханіки імені професора В.В. Овчарова.

Гостьовий професор – доктор технічних наук, професор кафедри електропостачання та енергетичного менеджменту Державного біотехнологічного університету Олександр МОРОЗ.

Відзначено, що сонячні електростанції – це перспективний напрям енергетики та інженерії з точки зору екології та економіки, тому що використовує відновлювальний ресурс – енергію сонця. В Україні сонячні електростанції отримали розповсюдження на півдні країни, це пов'язано як із збільшення ціни на паливо для теплових електростанцій, так і в теперішній час із складною ситуацією з генерацією електроенергії у зруйнованій енергетичній сфері України.

Особливістю сонячних електростанцій є мінлива генерація в залежності від погодних умов. В останні роки спостерігається інтенсивний розвиток спеціалізованих програм для проведення техніко-економічного обґрунтування та дослідження режимів роботи СЕС, однією із таких програм є програма SYSTEM ADVISOR MODEL (SAM).

Програма SAM містить широкий функціонал: проектування комерційних та побутових СЕС, отримання актуальних даних щодо погодних умов за географічними координатами, містить в собі вбудовану базу моделей обладнання СЕС з їх характеристиками. Використання програми SAM є ефективним рішенням при проектуванні СЕС, вона є зручним і точним інструментом, за допомогою якого користувач може розрахувати можливості генерації та втрати у системі і, відповідно до результатів, прийняти рішення щодо рентабельності проекту.

<http://www.tsatu.edu.ua/hostova-lekcija-dlja-proektivalnykiv-sonjachnyh-elektrostantsij/>

За ініціативи мовного омбудсмена ТДАТУ Тетяни ШАРОВОЇ, під патронатом ректора університету Сергія КЮРЧЕВА було проведено заняття за освітньою програмою підвищення кваліфікації для педагогічних і науково-педагогічних працівників «Сучасна українська мова в побутовій та професійній комунікації».

24 жовтня 2024 р. для педагогічних працівників відокремлених структурних підрозділів ТДАТУ були проведені онлайн-практикуми за модулем «Комунікативні модули функціонування української мови». Мовний курс відкрив ректор університету, професор Сергій КЮРЧЕВ, який наголосив, що ТДАТУ завжди позиціонував себе як лідер у розвитку освіти, науки та культури,

тож сьогоднішня подія стала ще одним важливим кроком на цьому шляху. Було зазначено, що курс створений спеціально для педагогічних працівників відокремлених структурних підрозділів, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного. Це спричинено усвідомленням, що в сучасному освітньому середовищі викладач має не лише глибокі знання у своїй галузі, а й здатність чітко й ефективно комунікувати. І це стає ще важливішим у контексті зміцнення та поширення української мови як державної, як засобу міжособистісної та професійної комунікації.

Спікерами виступили членкині ГО «Інноваційні обрії України» в межах реалізації договору про співпрацю з Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного.

Першою спікеркою була Надія КОБИЛКО – заступник директора з навчально-методичної роботи ДНЗ «Охтирський центр професійно-технічної освіти», викладач української мови, «старший викладач», яка виступила з темою «Говоримо правильно, або Цікаво та легко вивчаємо комунікативні модуси». Учасники практикуму мали змогу поглибити знання й попрактикуватись у різних способах комунікації: вербальної й невербальної, у комунікативних ситуаціях та в рольових завданнях, через візуалізацію та її словесне оформлення; ознайомились із найпоширенішими мовними штампами та кліше.

Друга спікерка, Олена БУРКОВСЬКА – кандидат філологічних наук, викладач української мови та літератури Хмельницького політехнічного фахового коледжу Національного університету «Львівська політехніка», зосередила увагу на темі «Особливості комунікативних модусів функціонування української мови в науковому дискурсі: розвиток, систематизація та дослідження української термінології». Науковиця визначила роль фахівців різних галузей у творенні термінологічної системи та її постійному оновленні, а також важливість тандему вузьких фахівців та мовознавців у вивченні термінів, їх кодифікації тощо.

Учасники заняття активно долучались до виконання практичних вправ та обговорення проблеми взаємодії та заміщення українськомовної термінології запозиченою.

Наприкінці онлайн-практикуму мовний омбудсмен Тетяна Шарова повідомила, що всі зареєстровані учасники курсу отримають сертифікати підвищення кваліфікації.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/rozpochalys-movni-kursy-dlja-pedahohichnyh-pracivnykiv-vidokremlenyh-strukturnyh-pidrozdiliv-tdatu/>

29 жовтня 2024 року для здобувачів освіти відокремлених структурних підрозділів та співробітників ТДАТУ було організовано та проведено онлайн-практикум за модулем «Культура мовлення: побутовий та професійний рівні» за освітньою програмою підвищення кваліфікації «Сучасна українська мова в побутовій та професійній комунікації».

Спікерами заходу виступити професійні філологи, які мають досвід роботи в закладах загальної середньої освіти:

Світлана ЄРМОЛЕНКО – учитель закладу загальної середньої освіти української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист Мелітопольської гімназії №4 Мелітопольської міської ради Запорізької області.

Марина ТИХОНЕНКО – учитель української мови і літератури, англійської мови в опорному закладі «Кобеляцький лицей №2 імені Олеса Гончара Кобеляцької районної ради Полтавської області»

Під час практикуму учасники обговорювали особливості мовлення, важливі для успішного професійного спілкування, а також вдосконалювали навички ведення ділових комунікацій. Програма практикуму була розроблена для формування та поглиблення знань у галузі ділової комунікації. Учасники розглянули особливості українського мовлення в професійному контексті, зокрема: інтонаційні засоби та їхню роль у виразності мовлення, тональність, стилістику, вміння логічно вибудовувати думку та досягати зрозумілого викладення інформації. Особлива увага була приділена тому, як правильно обирати мовні засоби залежно від ситуації спілкування та особливостей аудиторії. Також обговорювались питання мовного етикету, який є важливим фактором у ділових взаєминах та сприяє створенню позитивного іміджу фахівця.

Під час практикуму учасники активно брали участь у дискусіях та практичних вправах, де на прикладах аналізували помилки у побутовому та професійному мовленні. Це дало можливість не лише відчувати різницю між цими стилями, а й практично засвоїти принципи грамотного мовлення. Такі навички є надзвичайно важливими в сучасному професійному середовищі, де комунікація відіграє ключову роль у побудові ділових відносин та підтриманні ефективної взаємодії.

Здобувачі освіти і співробітники університету отримали можливість вдосконалити свої знання з культури українського мовлення в контексті різних соціальних та професійних ситуацій. На завершення практикуму кожен учасник отримав корисні рекомендації для подальшого розвитку навичок у побутовій та професійній комунікації, а також практичні завдання для самостійного опрацювання.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/udoskonalennja-movnoji-kompetentnosti-zdobuvachiv-osvity-ta-spivrobitnykiv-tdatau/>

06 листопада 2024 року була проведена лекція на мультидисциплінарну тематику «Повоєнна соціалізація економіки України: виклики та перспективи».

Запрошеним лектором стала доктор економічних наук, професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки Національного авіаційного університету Анастасія Сімахова. Організатором лекції виступила кафедра «Іноземні мови».

Під час лекції були висвітлені ключові виклики, можливості та перспективи, з якими зіштовхується українська економіка в умовах відбудови після війни, розглядалися основні напрями, що визначатимуть відновлення української економіки: відбудова інфраструктури, підтримка підприємництва та самозайнятості населення, залучення іноземних інвестицій та роль міжнародної допомоги. Окрему увагу приділено соціальним аспектам економічної політики, зокрема забезпеченню стабільної зайнятості, підтримці ветеранів, переселенців та соціально вразливих груп населення, а також розширенню можливостей для молоді. Лекторка акцентувала увагу аудиторії на необхідності імплементації нової моделі економічного зростання, яка буде більш орієнтованою на соціальну справедливість та сталий розвиток країни.

Обговорення включало також розгляд ролі молодих вчених та, зокрема, діяльності Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, у повоєнній відбудові України, сприянні економічним реформам та ефективній співпраці з міжнародними донорами.

Завершилася лекція дискусією, під час якої учасники обговорили, як можна поєднати економічне зростання із соціальними гарантіями населенню.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/hostova-lekcija-povojenna-socializacija-ekonomiky-ukrajiny-vyklyky-ta-perspektyvy/>

7 листопада відбулася друга серія мовних курсів для педагогічних працівників відокремлених структурних підрозділів ТДАТУ за освітньою програмою підвищення кваліфікації для педагогічних і науково-педагогічних працівників «Сучасна українська мова в побутовій та професійній комунікації». Були проведені онлайн-практикуми за модулем «Академічне письмо та доброчесність».

Перша спікерка, Тетяна НІКОЛАШИНА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка – у своїй доповіді «Академічна доброчесність: виклики сьогодення» розкрила теоретичні аспекти означеного поняття та види порушень його принципів. Теорія отримала й практичне закріплення шляхом виконання слухачами вправи «Академічна доброчесність у ребусах», а також тестових завдань.

Доповідь викликала плідну дискусію щодо змістового наповнення та форм роботи над формуванням вмінь і навичок академічної доброчесності. До дискусії долучилась Світлана ЛЕНСЬКА – доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури, голова академічної комісії з доброчесності Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, яка поділилась досвідом формування академічної культури у своєму університеті.

Коло питань, що обговорювались, значно розширила доповідь спікерки Ольги ГОРБОНОС – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та світової літератури імені проф. О. Мішукова Херсонського державного університету. У виступі на тему «Науково-теоретичний дискурс кваліфікаційної роботи здобувача ЗВО і простір академічної доброчесності» доповідачка виділила головні складники системи забезпечення доброчесності в освіті й науці, а також подала власне бачення поняття «академічна довіра» як визначальної характеристики внутрішніх якостей представників академічної спільноти.

Актуальність питань, що розглядались на курсі, підтверджує значна географія учасників, оскільки до заходу доєдналися не лише педагогічні працівники ВСП «Бердянський фаховий коледж ТДАТУ», ВСП «Новокаховський фаховий коледж ТДАТУ», ВСП «Мелітопольський фаховий коледж ТДАТУ», ВСП «Оріхівський коледж ТДАТУ», ВСП «Ногайський фаховий коледж ТДАТУ», ВСП «Василівський коледж ТДАТУ»; науково-педагогічні та педагогічні працівники, аспіранти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, а й викладачі та здобувачі освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Херсонського державного університету, Харківського

національного університету внутрішніх справ; педагоги й представники адміністрації Благовіщенського ліцею «Інтелект» Кіровоградської області, ДНЗ "Охтирський центр професійно-технічної освіти", ДНЗ «Мелітопольський багатопрофільний центр ПТО», ОЗ «Кобеляцький ліцей №2 імені Олесея Гончара Кобеляцької міської ради Полтавської області», Чернігівська ЗОШ I-III ступенів Чернігівської селищної ради Запорізької області тощо.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/movni-kursy-dlja-pedahohichnyh-pracivnykiv-tdata-akademichne-pysmo-ta-dobrochesnist/>

12 листопада 2024 року було організовано та проведено онлайн-практикум «Комунікативні модуси функціонування української мови», на якому були представлені практичні питання комунікації українською мовою. Спікерами на заході були: Зінаїда Скляренко та Олеся Дибовська, які розглядали різні аспекти комунікації з точки зору її усного та письмового втілення.

Доповідь Зінаїди СКЛЯРЕНКО – учителя української мови та літератури, спеціаліста вищої категорії, учителя-методиста Наукового ліцею комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради – на тему «Усний модус комунікації: від теорії до практики» зосередилася на специфіці усного модусу української мови та особливостях його практичного застосування, зокрема наголосах в українській мові. Вона підкреслила важливість правильного наголошення, інтонації, що допомагають слухачам краще зрозуміти сказане. Лекторка детально пояснила, як правильно будувати речення та уникати типових помилок у побутовому та професійному мовленні.

Важливим аспектом доповіді було обговорення комунікативної компетентності, що включає здатність коректно та доречно реагувати на різні ситуації. Лекторка надала рекомендації щодо того, як уникати можливих мовних бар'єрів та використовувати українську мову для досягнення взаєморозуміння з аудиторією.

Олеся Дибовська – кандидат філологічних наук, заступник директора з навчально-виховної роботи Початкової школи імені Софії Русової Івано-Франківської міської ради – у виступі «Ігри у роботі з типовими мовними помилками» представила інноваційний підхід до корекції мовних помилок, запропонувавши використовувати ігрові форми навчання. Вона пояснила, як інтерактивні вправи та ігри можуть сприяти кращому засвоєнню правил мови, водночас роблячи процес навчання цікавим і захопливим. Зокрема, було продемонстровано кілька ігор, які допомагають викоринити типові помилки у вимові та написанні слів, їхньому використанні.

Методика, представлена спікеркою, передбачає залучення учасників до активного виправлення та роз'яснення помилок у ненав'язливий спосіб, що забезпечує краще розуміння мовних норм і правил, а також формує у слухачів позитивне ставлення до навчального процесу. Для викладачів і науковців такі заходи є не тільки можливістю вдосконалити свої мовні навички, але й платформою для обміну педагогічним досвідом з колегами. Розширення мовної компетенції дозволяє фахівцям ефективніше передавати знання студентам та організувати освітній процес на високому рівні. Таким чином, мовні курси

ТДАТУ надали можливість поглибленого вивчення української мови, що є важливим для професійної діяльності.

Всі учасники заходу отримали задоволення від інтерактивних вправ, запропонованих під час практикуму. Такий підхід створив сприятливу атмосферу для активної участі та обміну думками. Викладачі та науковці відзначили, що ігрові методики та інтерактивні завдання допомогли їм краще засвоїти матеріал і закріпити знання про особливості сучасної української мови.

Такий формат забезпечив високу зацікавленість аудиторії, оскільки інтерактивні вправи дозволили учасникам легко та невимушено опанувати нові мовні навички, які вони зможуть застосовувати у своїй професійній та побутовій комунікації.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/movni-kursy-u-tdatu-suchasna-ukrajinska-mova-u-pobutovij-ta-profesijnij-komunikaciji/>

19 листопада 2024 р. відбулися мовні курси для здобувачів вищої освіти ТДАТУ за освітньою програмою підвищення кваліфікації «Сучасна українська мова в побутовій та професійній комунікації». Онлайн-практикум проводився за одним із модулів програми – «Культура мовлення: побутовий та професійний рівні».

Традиційно для цілої серії мовних курсів спікерками стали фахівці-філологи з інших закладів вищої освіти. Такий підхід до організації значно розширив можливості студентів у опануванні комунікативних аспектів вживання державної мови, знайомстві з різними педагогічними стилями, випробуванні своїх сил перед іншими викладачами.

Перша спікерка, Наталія КОБИЛКО – кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін та українознавства Харківського національного університету внутрішніх справ, у виступі на тему «Культура мовлення як запорука успішної самореалізації» розкрила особливості функціонування мови в молодіжному середовищі, зокрема у масовій культурі. Цікаві інтерактивні завдання були спрямовані на формування навичок критичного мислення у визначенні та відборі мовних одиниць, збагачення лексичного запасу, розширення кругозору.

Інша спікерка, **Оксана ЦИГАНЮК** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, в межах доповіді «Риторична компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця» розкрила лайфхаки створення і виголошення успішного публічного виступу, аргументації думки, особливості використання вербальних і невербальних засобів. Протягом всього виступу здобувачі освіти та всі присутні готувались до створення свого тексту для онлайн-виступу на тему важливості культури мовлення для професійного успіху.

До курсів приєдналися і педагоги закладів освіти різних рівнів: загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних закладів освіти та фахових коледжів, науково-педагогічні працівники ТДАТУ. Це свідчить про актуальність питань, які розглядаються в процесі мовних курсів, оскільки мова не ізольована сама по собі – вона охоплює й культурні, історичні, морально-етичні аспекти тощо, а справжній педагог завжди прагне розуміти своїх вихованців, їх потреби й інтереси, труднощі, що виникають у комунікації.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/movni-kursy-dlja-zdobuvachiv-osvity-tdata-formujemo-kulturu-komunikaciji/>

20 листопада 2024 року на онлайн-платформі ZOOM, на базі кафедри фінансів, обліку і оподаткування, для науково-педагогічних працівників, аспірантів та здобувачів вищої освіти ТДАТУ відбувся захід на тему «Фінанси ІТ-бізнесу». Доповідь зосереджувалась на важливості питань організації фінансової роботи в ІТ-сфері, яка наразі є однією із основних векторів розвитку цифрової епохи, внаслідок чого ринок ІТ-послуг стрімко розгортається та задає імпульс культури комунікації в сучасному бізнес-середовищі та управління фінансами на ринку.

Спікером заходу виступив Андрій ПОЛЧАНОВ – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».

Гостьовий професор зазначив, що сучасні інформаційні технології дозволяють знайти рішення, які покращують бізнес-операції через кількість послуг, вартість ІТ-послуг та їх рівень надійності, швидкість виведення нових послуг на ринок або створення нових умов для вже наявних. Рівень зрілості управління фінансами в ІТ-бізнесі фактично перетворює внутрішні ІТ-функції будь-якої компанії в сервісну можливість ефективного ведення роботи за фінансовими показниками в системі YouControl та в API YouScore. При цьому, роль фінансового директора в технологічному бізнесі, вимоги до нього та зона його відповідальності поширюється на стадії конкуренції, коли доходи і EBITDA є менш залежними від продажів, а також грошей, витрачених на маркетинг, але, водночас, його функціональна активність стає все більш залежною від інноваційних підходів і бізнес-трансформацій на ринку ІТ-послуг. Більшість компаній, які мають високий рівень зрілості в бізнес-процесах розуміють важливість ІТ, але не так багато суб'єктів фінансового ринку усвідомлюють, як їх бізнес-цілі пов'язані з конкретними ІТ-процесами, і, особливо із впливом штучного інтелекту. Сьогодні будь-який суб'єкти, які управляють фінансами в ІТ-бізнесі використовує інформаційні засоби і технології, бізнес-цілі, що не можуть бути досягнуті без досягнення зрілих ІТ-процесів. Це означає, що ІТ бере безпосередню участь в формуванні EBITDA компанії чи то у позитивному, чи то негативному ключі.

Лектор деталізував перелік інформаційних систем, що використовуються для управління фінансами, акцентував увагу на дослідженні діяльності ІТ-компаній, які виокремлюють дві основні моделі ведення даного виду бізнесу – продуктову та сервісну. Продуктові компанії працюють над виробництвом свого власного продукту протягом тривалого часу. До найбільш відомих компаній в даній ніші відносять Google, Apple, Microsoft, Ajax System, які зосереджені на розробці ІТ-продукту з подальшим його використанням та продажу. Сервісні компанії є кінцевими споживачами продукту, який створили. Аутсорсингові компанії, спеціалізуються саме на розробці програмного забезпечення під певного користувача, який не пов'язаний з даною сферою та не є кінцевим споживачем створеного продукту. Саме в цій ніші найбільше розвиваються українські ІТ-компанії та виконують роботу під замовлення клієнта.

Було озвучено низку конкретних кроків щодо оподаткування компаній ІТ-бізнесу в режимі Дія.Сіті, шляхом зниження податкового навантаження на ІТ-

компанії, використання можливості застосування альтернативної моделі найму на роботу за правом підписання GiG-контраку зі спеціалістом, запровадження вимог до стартапів, що реєструються резидентами ДіяСіті тощо.

Значна частина лекції була присвячена переліку ключових фінансових показників, які дозволяють оцінити діяльність компаній ІТ-бізнесу щодо управління фінансами, в реальному часі, через банківську платіжну систему. Спікер зосередив увагу на моделях ведення бізнесу ІТ-компанія та їх залежності від результатів роботи за такими фінансовими показниками, як, NMP (чиста маржинальність), залишок на рахунку, COM% (Commercial Hours – продані години); GMP (валова маржинальність).

На завершення професор підкреслив, що ІТ-сфера показує свою гнучкість, мобільність та набирає обертів. Кожна ІТ-компанія може обрати власний шлях розвитку та управління фінансами, але є ряд важливих елементів, які допоможуть зробити їх результативність діяльності успішним. Це комплексно-інноваційний підхід, використання єдиної інтегрованої методології, вимірювання внеску ІТ-бізнесу у ВВП (гроші, % та інше) та розуміння майбутніх потреб бізнесу.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/lekciya-vid-zaproshenoho-profesora-finansy-it-biznesu/>

21 листопада 2024 р. відбулось завершальне заняття за освітньою програмою підвищення кваліфікації «Сучасна українська мова в побутовій та професійній комунікації». Онлайн-практикум проводився за одним із модулів програми – «Академічне письмо та доброчесність». Серед учасників були викладачі й студенти ТДАТУ та його відокремлених структурних підрозділів, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Харківського національного університету внутрішніх справ, Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка; педагоги й представники адміністрації Благовіщенського ліцею «Інтелект» Кіровоградської області, ДНЗ «Охтирський центр професійно-технічної освіти» Сумської області, Чернігівської ЗОШ I-III ступенів Чернігівської селищної ради Запорізької області тощо.

Перший блок заняття з темою «Штучний інтелект і академічна доброчесність: методика інтеграції» провела Марина ЯЧМЕННИК – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Спікерка ознайомила учасників курсів з європейською політикою щодо використання штучного інтелекту та охорону прав інтелектуальної і творчої власності, найновішими офіційними документами з питань захисту авторського права, можливості й небезпеки ШІ у творенні академічних текстів та способи перевірки останніх на оригінальність без втручання комп'ютерних програм.

У практичному блоці заняття, який провела Аліна ЗЕМЛЯНСЬКА – кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного – за темою «Академічне письмо: лексико-синтаксичні аспекти», учасники заняття відпрацювали основні види порушень мовних норм у академічних текстах. Здобувачі активно включались у виконання вправ на

точність висловлювання, уникання тавтології та невмотивованого багатослів'я, редагували кальковані з російської лексеми та фраземи тощо.

Таким чином, слухачі мовних курсів, як педагоги, так і здобувачі освіти, пройшли шлях освоєння державної мови від побутової комунікації до професійної та наукової.

Загалом у мовних курсах взяли участь більше 500 осіб із закладів загальної, професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти із Запорізької, Сумської, Полтавської, Херсонської, Харківської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Черкаської областей. Це означає, що ТДАТУ надає актуальні та якісні освітні послуги, а також робить значний внесок у перемогу України, популяризуючи її мову та культуру.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/finalna-zustrich-na-movnyh-kursah-tdatu-dlja-vykladachiv-ta-zdobuvachiv-osvity/>

27 листопада 2024 р. кафедра рослинництва та садівництва ім. проф. В.В. Калитки провела гостьову лекцію. До заходу був запрошений менеджер кампанії «ТерраГарса Юкрейн» Роман Таупман, який представив лекцію на тему «Як допомогти рослинам реалізувати генетичний потенціал». Лекція зібрала понад 60 слухачів серед яких були присутні викладачі, науковці та здобувачі вищої освіти університету, усі зацікавлені в агрономії та новітніх агротехнологіях. До уваги присутніх спікер представив інформацію щодо особливостей живлення сільськогосподарських культур, можливості корекції живлення за допомогою сучасних добрив, біостимуляторів та антистресових препаратів.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/hostova-lekcija-vid-romana-taupmana-na-fakulteti-ahrotehnohij-ta-ekolohiji/>

28 листопада 2024 року відбувся науковий вебінар на тему «Емісійні матеріали на основі координаційних сполук лантанодів». Спікеркою виступила Олександра Бережницька – кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І.Вернадського НАН України, доцент кафедри фізичної хімії Київського політехнічного університете імені Ігоря Сікорського.

Лекторка повідомила присутнім про те, що більшість іонів лантанідів в комплексних сполуках з органічними лігандами мають інтенсивну люмінесценцію з характерними дискретними спектрами, обумовленими f-f-переходами між термами всередині оболонки, яка підсилюється за рахунок переносу енергії від збудженої частини органічної молекули. Інтенсивність люмінесценції іонів лантанідів у комплексних сполуках визначається, з одного боку, процесами передачі енергії з триплетного стану ліганду на резонансний рівень іону лантаніду, а з іншого – процесами безвипромінювальної дезактивації збуджених синглетних, триплетних рівнів ліганду та випромінювальних іону лантаніду, що визначаються природою ліганду, впливом розчинника та температури. Оскільки практичне застосування низькомолекулярних комплексів обмежене через їх невисоку термічну та хімічну стійкість, схильність до агломерації та кристалізації, а тому і неоднорідності матеріалу проведено полімеризацію металокомплексів. Також було показано, що встановлено вплив природи лігандних систем, морфології та дистеперсності синтезованих комплексів та металополімерів на емісійні

властивості сполук лантаноїдів. Було зроблено висновки, що координаційні сполуки лантаноїдів мають величезний потенціал у розвитку нових технологій в області електролюмінесценції, освітлення та сенсорних систем, створення нових лазерних технологій, особливо в діапазонах довжин хвиль, які важко отримати за допомогою традиційних матеріалів, що обумовлено як унікальними люмінесцентним властивостям так і широкому спектральному діапазону.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/naukovyj-vebinar-u-mezhah-roboty-vshpm-tdatu/>

12 грудня 2024 року кафедрою цивільної безпеки була організована і проведена лекція на тему «Порівняльний аналіз пожежно-технічних класифікацій будівельних матеріалів за національними та європейськими стандартами» провів д.т.н., професор кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро) Микола НАЛИСЬКО. Лекція зібрала близько 50 слухачів, серед яких були присутні викладачі, науковці та здобувачі вищої освіти університету, які зацікавлені в цивільній безпеці та новітніх технологіях протипожежного захисту.

Професор Микола НАЛИСЬКО детально розглянув ключові аспекти, що визначають клас вогнестійкості матеріалів в Україні та Європі, акцентуючи увагу на відмінностях між національними нормами та європейськими стандартами EN. Особливу увагу було приділено технічним характеристикам, що впливають на безпеку будівель і споруд, а також на вимоги до класифікації матеріалів для використання в різних типах будівель. Лекція сприяла розвитку практичного розуміння здобувачами вищої освіти та викладачами сучасних вимог до матеріалів будівель і споруд, що мають важливе значення для забезпечення безпеки у разі виникнення пожежі. Учасники заходу мали можливість поставити запитання і обговорити актуальні проблеми, що виникають при застосуванні стандартів в Україні та Європі. Захід став чудовою нагодою для поглибленого обміну досвідом і знаннями у галузі цивільної безпеки.

<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/hostova-lekcija-porivnjalnij-analiz-pozhezhno-tehnicnyh-klasifikacij-budivelnyh-materialiv-za-nacionalnymy-ta-jevropskymy-standartamy/>

Протягом семестру ННЦ здійснював методичний супровід розробників та спікерів заходів за освітньою програмою підвищення кваліфікації, організаторам заходів академічного руху «Гостьовий професор». Така співпраця між відділами університету та ННЦ сприяє академічній співпраці між колективами ТДАТУ та інших наукових, освітніх закладів, виробничих установ та поглибленню якості вищої освіти та підготовки майбутніх фахівців.

Начальник ННЦ

Тетяна ШАРОВА